

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 422
van **YASMINE KHERBACHE**
datum: 23 maart 2018

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Arbeidshandicap - Herintegratie op de arbeidsmarkt

Het aantal mensen met een arbeidsongeschiktheid en/of een 'arbeidshandicap' stijgt jaar na jaar. Binnen de Vlaamse werkzoekendenpopulatie zijn diegenen met een arbeidshandicap, de groep die, ondanks het hernemen van de economische conjunctuur, jaar na jaar en maand na maand blijft toenemen.

Om de toenemende kraptes op de arbeidsmarkt de ondervangen, is het daarom niet alleen belangrijk om de talenten van de 'klassieke' werkzoekenden te valoriseren, maar ook die van de mensen met een (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid.

We moeten immers af van de benadering van wat mensen 'niet meer kunnen' naar een benadering die het accent legt op wat mensen nog wél kunnen. En dat is, mits aangepast werk, vaak nog heel veel. En het aantal mensen met een arbeidsongeschiktheid dat op vrijwillige basis aan de slag is in het stelsel van de progressieve werkhervatting (zo'n 50.000 per jaar) illustreert dat de mensen daarnaar ook vragende partij zijn.

Om te komen tot een geslaagd reïntegratiebeleid moeten het federale en gewestelijke niveau echter de handen in mekaar slaan om te komen tot een elkaar versterkend beleid. Het Vlaamse Gewest kan vanuit het doelgroepenbeleid ondernemingen helpen en bijstaan om reïntegratie te faciliteren. Dat kan onder meer door tegemoetkomingen in de kosten wat betreft aanpassingen aan de werkvloer of werkpost, maar ook door (tijdelijke) financiële tussenkomst voor het productiviteitsverlies dat gepaard gaat met bijvoorbeeld de periodieke afwezigheden wegens ziekte of behandeling van deze werknemers.

Sinds 2008 is er met respectievelijk het Besluit van de Vlaamse Regering (BVR) van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap en het BVR van 31 maart 2008 tot vaststelling van de regels voor de erkenning en financiering door VDAB van de gespecialiseerde trajectbepaling- en begeleidingsdienst, de gespecialiseerde arbeid, een reglementair kader dat tot doel heeft om de arbeidsintegratie van mensen met een arbeidshandicap te ondersteunen.

Het artikel 3 van het bovenvermelde besluit stelt dat:

Art. 3. De personen met een indicatie van een arbeidshandicap zijn :

1° personen met een handicap, erkend door het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;

- 2° personen die gewezen leerling zijn van het buitengewoon onderwijs en die hoogstens een getuigschrift of diploma behaald hebben in het buitengewoon onderwijs;
- 3° personen die op basis van hun handicap in aanmerking komen voor een inkomensvervangende tegemoetkoming of integratietegemoetkoming, verstrekt aan personen met een handicap op basis van de wet van 27 februari 1987 houdende tegemoetkomingen aan personen met een handicap;
- 4° personen die in het bezit zijn van een afschrift van een definitief geworden gerechtelijke beslissing of van een attest van een bevoegde federale instelling waaruit een blijvende graad van arbeidsongeschiktheid blijkt;
- 5° personen die recht geven op bijkomende kinderbijslag of personen die recht hebben op een verhoogde kinderbijslag voor hun kind of kinderen ten laste als ouder met een handicap;
- 6° personen die een invaliditeitsuitkering ontvangen op basis van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994;
- 7° personen met een attest van een door de VDAB aangewezen dienst of arts.

Volgens artikel 4 van het BVR van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap kan VDAB over het recht op tewerkstellingsondersteunende maatregelen beslissen op basis van:

- 1° een door de raad van bestuur vastgestelde lijst van aandoeningen en/of voorgeschiedenis van de persoon met een indicatie van een arbeidshandicap;
- 2° multidisciplinaire informatie;
- 3° een gespecialiseerd arbeidsonderzoek, uitgevoerd door een gespecialiseerde arbeidsonderzoekdienst (GA).

Indien een persoon met een indicatie van arbeidshandicap recht krijgt op één of meerdere bijzondere tewerkstellingsondersteunende maatregelen, dan wordt die persoon een persoon met een arbeidshandicap genoemd.

1 Voor de toekenning van de Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP), vermeld in hoofdstuk VI, bepaalt de VDAB dat recht op basis van een van de onderstaande mogelijkheden :

- 1° de lijst met aandoeningen en voorgaande feiten van personen met een indicatie van een arbeidshandicap, die na advies van de raad van bestuur van de VDAB door de Vlaamse minister, bevoegd voor het tewerkstellingsbeleid, wordt vastgesteld;
- 2° multidisciplinaire informatie;
- 3° het gespecialiseerde arbeidsonderzoek, uitgevoerd door een GA.]1

Indien een persoon met een indicatie van arbeidshandicap recht krijgt op één of meerdere bijzondere tewerkstellingsondersteunende maatregelen, dan wordt die persoon een persoon met een arbeidshandicap genoemd.

- 1. Hoeveel personen hebben een arbeidshandicap op basis van de bepalingen in artikel 3 van het BVR van 15 februari 2008 in Vlaanderen?

Graag een evolutie vanaf 2009 voor Vlaanderen.

Indien mogelijk ook steeds opdeling naar de verschillende 'erkenningsbronnen', vermeld in lid 1 tem 7 van artikel 3.

2. Hoeveel personen die een arbeidshandicap hebben zoals bepaald in artikel 3 van het BVR van 15 februari 2008 in Vlaanderen zijn effectief tewerkgesteld?

Graag een evolutie voor Vlaanderen vanaf 2009.

Indien mogelijk ook steeds opdeling naar de verschillende 'erkenningsbronnen', vermeld in in lid 1 tem 7 van artikel 3.

3. Hoeveel werkzoekenden hebben een arbeidshandicap op basis van de bepalingen in artikel 3 van het BVR van 15 februari 2008?
 - a) Graag een evolutie voor Vlaanderen vanaf 2009 en, indien mogelijk, ook steeds een opdeling naar de verschillende 'erkenningsbronnen', vermeld in in lid 1 tot en met 7 van artikel 3.

b) Welk aandeel daarvan is, voor elk van die jaren, uitgestroomd naar werk?

4. Hoeveel werkzoekenden in Vlaanderen werd door de RVA als definitief arbeidsongeschikt bevonden voor minstens 33%?

a) Graag een evolutie vanaf 2009.

b) Welk aandeel hiervan stroomde uit naar werk vanaf 2009?

c) Welk aandeel daarvan kwam in aanmerking voor ondersteuning zoals bedoeld in de Hoofdstukken III tot en met VII van voormeld besluit?

Graag een opdeling naar steun en evolutie in specifieke cijfers vanaf 2009.

d) Hoeveel werkzoekenden maakten, in specifieke cijfers, gebruik van de ondersteuning, zoals bedoeld in de Hoofdstukken III tot en met VII van voormeld besluit?

Graag een opdeling naar steun en evolutie vanaf 2009.

5. Hoeveel Vlamingen ontvingen een uitkering van het Rijksinstituut voor Ziekte- en invaliditeitsverzekering (RIZIV), zoals bedoeld in artikel 3, 6°, van voormeld besluit?

a) Graag een evolutie vanaf 2009.

b) Welk aandeel hiervan stroomde uit naar werk vanaf 2009?

c) Welk aandeel daarvan kwam in aanmerking voor ondersteuning, zoals bedoeld in de Hoofdstukken III tot en met VII van voormeld besluit?

Graag een opdeling naar steun en evolutie in specifieke cijfers vanaf 2009?

d) Hoeveel werkzoekenden maakten, in specifieke cijfers, gebruik van de ondersteuning, zoals bedoeld in de Hoofdstukken III tot en met VII van voormeld besluit?

Graag een opdeling naar steun en evolutie vanaf 2009.

6. Kan de minister een overzicht bezorgen van het aantal werkzoekenden met een indicatie van arbeidshandicap dat op basis van het artikel 2 van het BVR van 15

februari 2008 werd doorverwezen naar een GTB-trajectwerking (gespecialiseerde trajectbepaling en -begeleidingdienst)?

Graag een opdeling per jaar vanaf 2009.

7. Voor hoeveel werkzoekenden werd een basisscreening door een GA gevraagd of uitgevoerd?

Graag een opdeling per jaar vanaf 2009.

8. Welk aandeel van de in Hoofdstuk VI van BVR van 18 juli 2008 bedoelde tussenkomsten voor een VOP wordt toegekend op basis van:

- a) een door de raad van bestuur vastgestelde lijst van aandoeningen en/of voorgeschiedenis van de persoon met een indicatie van een arbeidshandicap, met de opdeling per jaar vanaf 2009;

- b) multidisciplinaire informatie, met graag de opdeling per jaar vanaf 2009?

9. Volgens het artikel 3, 4°, zijn personen met een indicatie van arbeidshandicap - onder andere - de personen in het bezit van een definitief geworden gerechtelijke beslissing of een attest van een bevoegde federale instelling waaruit een blijvende graad van arbeidsongeschiktheid blijkt. Volgens punt 6° van dat zelfde artikel komen eveneens personen met een invaliditeitsuitkering in het kader van de ziekte- en invaliditeitsverzekering in aanmerking.

- a) Welk aandeel van de VOP's wordt toegekend op basis van dat punt 4°? Welk aandeel hiervan betreft attesteringen door RVA voor wat betreft een erkenning van minstens 33% (blijvende) arbeidsongeschiktheid?

Graag de opdeling per jaar vanaf 2009.

- b) Welk aandeel wordt toegekend op basis van punt 6°?

Graag de opdeling per jaar vanaf 2009.

10. Volgens artikel 3, 7°, van dat zelfde BVR komen eveneens de "personen met een attest van een door VDAB aangewezen dienst of arts" in aanmerking. Ik heb de link naar het betreffende formulier "Aanvraag bijkomende medisch/psychisch/psychologisch informatie betreffende..." aangeklikt. Van de betreffende arts wordt veel informatie en kennis gevergd, zeker indien het gaat om een behandelend huisarts. Zo wordt niet alleen gevraagd naar de prognose van de beperkingen, maar tevens naar de 'bron/specialist' die de gegevens inzake de aandoening heeft aangeleverd, hoe de beperkingen zijn gemeten, welke testen hiervoor werden gebruikt, in welke waarde de score wordt uitgedrukt enzovoort. Verder wordt gevraagd een gedetailleerde beschrijving en verantwoording te geven van de nodige aanpassingen qua arbeidspost, arbeidsgereedschap enzovoort nodig zijn.

Welke zijn de 'door de VDAB aangewezen diensten of artsen' bedoeld in dat artikel? Betreft het enkel de behandelend geneesheer of bijvoorbeeld ook de medisch adviseur van de verzekeringsinstelling of de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer van de onderneming waar betrokkene was tewerkgesteld?

11. Hoe staat de minister tegenover de suggestie in het rapport van het Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA) "werklozen tussen wal en schip" (Schepers/Nicaise 2017) om het samenwerkingsverband tussen het RIZIV en VDAB uit te breiden naar werkzoekenden die door de RVA als 33% werden erkend?

Deze groep mensen geniet immers niet de specifieke begeleiding (maar beperkt tot een jaarlijkse cohorte) van werkzoekenden met 66% die via Riziv worden toegeleid naar deze reïntegratietrajecten.

ANTWOORD

op vraag nr. 422 van 23 maart 2018

van **YASMINE KHERBACHE**

1. Conform de 7 criteria opgenomen in het besluit van de Vlaamse regering (BVR) van 18 juli 2008 behoort iemand tot de kansengroep 'personen met indicatie van arbeidshandicap' wanneer na een administratief onderzoek, uit attesten of verslagen blijkt dat men:

- ingeschreven is in het huidige VAPH (Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap) (VAPH)
- een kwalificatie of getuigschrift heeft uit het buitengewoon onderwijs, of ex-BUSO of BLO-leerling zonder dat er kwalificaties of getuigschriften behaald zijn (BUSO)
- recht heeft op een inkomensvervangende- of integratietegemoetkoming (tegemoetkoming)
- in het bezit is van een afschrift van een definitief geworden gerechtelijke beslissing of van een attest van een bevoegde federale instelling waaruit een blijvende graad van arbeidsongeschiktheid blijft (BAG)
- recht heeft op bijkomende kinderbijslag of recht op verhoogde kinderbijslag (als ouder met een handicap) (kinderbijslag)
- recht heeft op een invaliditeitsuitkering in het kader van de ziekteverzekering (ziv)
- een attest heeft van een arbeidshandicap, afgeleverd door een door de VDAB erkende dienst of arts (attest)

Totaal aantal dossiers (met verblijfplaats Vlaanderen en leeftijd tussen 15 tem 64 jaar) met minstens 1 bevestigde indicatie en minstens 1 toegekend recht per indeling van 7 indicaties (2009-2017 steeds toestand eind december). Eenzelfde persoon met minstens 1 toegekend recht kan meerdere bevestigde indicaties hebben, dus eenzelfde persoon kan bij meerdere soorten indicaties geteld zijn.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
totaal minstens 1 toegekend recht	45.271	49.630	54.298	59.148	63.329	67.291	70.854	76.245	80.955
VAPH	41.739	42.278	42.953	44.120	44.365	44.483	43.868	43.885	43.834
BUSO	2.075	4.336	6.613	8.624	10.634	12.589	14.624	16.713	18.721
Tegemoetkoming	186	374	559	741	908	1.129	1.322	1.531	1.751
BAG	53	102	146	173	217	244	270	293	311
Kinderbijslag	16	32	42	52	56	45	53	65	75
ZIV	25	46	67	82	90	93	99	109	116
Attest	7.456	10.532	13.802	17.133	20.315	23.354	26.373	30.406	34.178

2. We beschikken niet over deze gegevens

3. a. Totaal aantal niet-werkende werkzoekenden (NWWZ, wz-categorie ≤ 18) met minstens 1 toegekend recht per indeling van 7 indicaties (2009-2017 steeds toestand eind december). Eenzelfde persoon met minstens 1 toegekend recht kan meerdere bevestigde indicaties hebben, dus eenzelfde persoon kan bij meerdere soorten indicaties geteld zijn.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
totaal minstens 1 toegekend recht	8.379	8.921	9.583	10.356	11.474	11.985	12.249	12.338	13.064
VAPH	6.863	6.441	6.217	6.227	6.326	6.229	5.756	5.226	5.365
BUSO	948	1.613	2.174	2.662	3.314	3.803	4.289	4.350	4.520
tegemoetkoming	66	94	141	169	203	261	301	340	365
BAG	23	42	57	56	77	96	90	96	96
kinderbijslag	4	9	13	19	11	8	11	17	20
ziv	0	2	5	1	4	6	5	5	5
attest	3.032	3.706	4.364	5.025	5.715	6.042	6.138	6.516	7.176

- b. Totaal aantal NWWZ (wz-categorie ≤ 18 , met verblijfplaats Vlaanderen en leeftijd tussen 15 tem 64jaar) met minstens 1 toegekend recht per indeling van 7 indicaties (2009-2017 steeds toestand eind december) dat 1 maand later was uitgestroomd naar werk. Eenzelfde persoon met minstens 1 toegekend recht kan meerdere bevestigde indicaties hebben, dus eenzelfde persoon kan bij meerdere soorten indicaties geteld zijn. De uitstroom naar werk werd 1 maand nadien bekeken (dus op basis van de werkzoekende-categorie 1 maand later).

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
totaal minstens 1 toegekend recht	575	829	640	407	453	500	593	580	635
VAPH	434	509	359	191	202	208	204	187	169
BUSO	113	274	241	164	184	228	291	268	322
tegemoetkoming	2	7	8	5	5	14	14	14	15
BAG	0	3	3	3	2	3	2	4	4
kinderbijslag	0	1	1	1	0	0	0	1	1
ziv	0	0	1	1	0	0	0	0	1
attest	126	206	182	141	174	201	229	258	260

4. Totaal aantal NWWZ (wz-categorie ≤ 18 , met verblijfplaats Vlaanderen en leeftijd tussen 15 tem 64jaar) met een bevestigde indicatie RVA en met RVA-percentages 'tussen 33-66%' (2009-2017 steeds toestand eind december). De uitstroom naar werk werd 1 maand nadien bekeken (dus op basis van de werkzoekende-categorie 1 maand later). Voor de bepaling van het gebruik van het recht op Bijzonder Tewerkstellingsondersteunende Maatregel (BTOM, per soort) werd gekeken of de persoon ooit eens (tot en met het einde van maand) gebruik maakte van de BTOM

Gebruikte afkortingen:

- VOP: Vlaamse Ondersteuningspremie
- APA: Arbeidspostaanpassing
- AG: Arbeidsgereedschap
- VERPL: Vergoeding verplaatsingskosten woon-werk verkeer

- TOLK: Tolk Vlaamse Gebarentaal
- BW/SW: Beschutte werkplaats (BW), Collectief Maatwerk (CMW), Lokale Diensteneconomie (LDE) of Sociale Werkplaats (SW)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
totaal NWWZ met indicatie RVA	10.790	9.181	7.965	6.912	6.375	5.877	5.228	4.375	3.881
Waarvan uitgestroomd naar werk na 1 maand	188	175	98	73	52	64	36	43	38
Waarvan met minstens 1 toegekend recht	1.736	1.600	1.530	1.465	1.407	1.320	1.127	1.028	1.012
waarvan met VOP	1.699	1.556	1.460	1.385	1.334	1.240	1.066	954	924
waarvan met APA/AG	1.596	1.435	1.324	1.234	1.190	1.098	926	832	808
waarvan met VERPL	2	6	6	7	7	5	5	4	3
waarvan met TOLK	22	24	33	42	41	36	33	21	24
waarvan met BW/SW	1.609	1.453	1.353	1.267	1.222	1.149	455	461	474
waarvan gebruik recht BTOM	82	101	123	128	148	160	155	142	148
waarvan gebruik VOP	79	98	118	123	145	154	150	138	143
waarvan gebruik AG	3	4	6	6	6	5	5	7	8
waarvan gebruik APA	0	2	1	0	1	1	1	1	1
waarvan gebruik VERPL	0	2	2	3	3	2	1	1	1
waarvan gebruik TOLK	0	0	0	0	0	1	2	1	1

5. De VDAB heeft alleen zicht op de door het RIZIV arbeidsongeschikt erkende personen die zich bij de VDAB hebben aangemeld in functie van een traject naar werk. Deze groep wordt pas vanaf oktober 2012 gemonitord als afzonderlijke groep.

a) Instroom per jaar

Jaar	Aantal nieuwe aanmeldingen
2012 (alleen kwartaal 4)	864
2013	2393
2014	1689
2015	2311
2016	3429
2017	3933

b) Uitgestroomd naar werk

De uitstroom wordt gemeten op het einde van de 6^e, 12^e, 18^e en 24^e maand na de aanmelding.

waarvan gebruik TOLK	0	0	0	0	0	0	0	0	0
----------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---

6. Trajectbegeleidingen bij Gespecialiseerde Trajectbepaling en Bemiddeling (GTB)

(*) De opstart van de transitietrajecten i.k.v. Jeugdwerkplan (JWP) wordt op werkingsjaar bekeken en niet op schooljaar.

(**) Aantal beëindigd en gemeten TBG (trajectbegeleidingen).

(***) Deze uitstroom is het resultaat van alle zogenaamd reguliere trajecten van GTB die gemeten werden tot eind december en dit ongeacht het startmoment van het traject.

	Uit-Gevoerde TBP	Uit-gevoerde TBP i.k.v. JWP (*)	Gestarte TBG	Extra Gestarte TBG i.k.v. JWP (*)	Ge-meten TBG (**)	Aantal positieve uitstroom naar werk (***)	% Uit-stroom naar werk (***)
2009	6.997		4.213		4.064		
2010	7.122		7.694		5.012	1.754	35%
2011	6.424		6.885		6.871	3.485	51%
2012	6.333		6.426		5.807	2.465	42%
2013	6.839		7.022		5.649	2.307	41%
2014	6.702	664	6.879	415	6.410	2.515	39%
2015	6.642	614	6.776	329	6.495	2.879	44%
2016	7.915	699	8.321	421	6.881	3.332	48%
2017	9.395	731	9.608	511	8.418	4.090	49%

- Een Gespecialiseerde Arbeidsdienst (GA) voerde verschillende soorten screenings uit: een basisscreening, een GAO (Gespecialiseerd Arbeidsonderzoek) of een activeringsscreening. De capaciteit en het resultaat van een GA wordt uitgedrukt in onderzoekseenheden. Sinds 1/07/2014 zijn de 10 GA's gefusioneerd in een nieuwe GTB/GA structuur (exclusief de Brailleliga).
- Totaal aantal toegekende rechten VOP per basis beslissing (2009-2017 - steeds toestand eind december van alle toegekende rechten VOP op dat moment).

In absolute cijfers	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Gespecialiseerd arbeidsonderzoek	720	1.585	2.470	3.285	3.967	4.503	4.871	5.053	5.057
Lijst handicaps en voorgeschiedenis	2.607	5.235	7.962	10.565	13.247	15.931	18.922	22.020	25.303
Multidisciplinair advies	68	124	198	366	581	780	896	1.213	1.640
Toekenning W2 door VAPH	19.219	19.149	18.946	18.798	18.627	18.419	18.196	17.933	17.637
Toekenning W3 door VAPH	22.696	22.552	22.035	21.884	21.700	21.472	21.199	20.800	20.480
Eindtotaal	45.310	48.645	51.611	54.898	58.122	61.105	64.084	67.019	70.117

In percentages	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
----------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Gespecialiseerd arbeidsonderzoek	1,59%	3,26%	4,79%	5,98%	6,83%	7,37%	7,60%	7,54%	7,21%
Lijsthandicaps en voorgeschiedenis	5,75%	10,76%	15,43%	19,24%	22,79%	26,07%	29,53%	32,86%	36,09%
Multidisciplinair advies	0,15%	0,25%	0,38%	0,67%	1,00%	1,28%	1,40%	1,81%	2,34%
Toekenning W2 door VAPH	42,42%	39,36%	36,71%	34,24%	32,05%	30,14%	28,39%	26,76%	25,15%
Toekenning W3 door VAPH	50,09%	46,36%	42,69%	39,86%	37,34%	35,14%	33,08%	31,04%	29,21%
Eindtotaal	100,00 %	100,00%	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

9. Totaal aantal toegekende rechten VOP aan dossiers met indicatie BAG of ZIV (2009-2017 - steeds toestand eind december)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Totaal aantal toegekende rechten VOP	45.310	48.645	51.611	54.898	58.122	61.105	64.084	67.019	70.117
met bevestigde indicatie BAG	46	85	114	138	178	203	228	242	249
met bevestigde indicatie ZIV	20	38	52	64	72	73	81	88	92

10. Artikel 3 van het BVR van 18/7/2018 handelt over de personen die een indicatie van arbeidshandicap hebben. Onder het 7de lid van artikel 3 "personen met een attest van een door de VDAB aangewezen dienst of arts" wordt begrepen:

- een onderwijsinstelling (attest van verworven bekwaamheden na het volgen van een individueel aangepast curriculum)
- de gespecialiseerde screeningsdienst van de VDAB (inclusief oude verslagen GA)
- de arbeidsgeneeskundige dienst van de VDAB
- de arbeidsgeneeskundige dienst van de RVA
- de arbeidsgeneeskundige dienst van de FOREM
- de arbeidsgeneeskundige dienst van ACTIRIS (vroegere BGDA)
- de arbeidsgeneeskundige dienst van de ADG (Arbeitsamt der Deutschsprachigen Gemeinschaft)
- de adviserend geneesheer van het ziekenfonds
- andere arbeidsgeneeskundige diensten
- artsspecialisten
- FOD Sociale Zekerheid – Directie-Generaal Personen met een Handicap
- Agence Wallonne pour l'Integration des Personnes Handicapées (AWIPH)/Agence pour une Vie de Qualité (AViQ)
- Commission Communautaire Française, van de service bruxellois francophone des personnes handicapées (COCOF)
- Dienststelle der deutschsprachigen gemeinschaft für Personen mit Behinderung (DPB)
- Rechtbank
- Centrum leerlingenbegeleiding (CLB)

In functie van een geldige indicatie aanvaardt de VDAB dus zowel een attest van een behandelend arts-specialist, een adviserend geneesheer van een

verzekeringsinstelling, een preventieadviseur-arbeidsgeneesheer van de onderneming waar de klant was tewerkgesteld, ...

In functie van het toekennen van een recht aanvaardt de VDAB een formulier "aanvraag tot medisch/psychisch/psychologisch advies, betreffende..." ingevuld door een bevoegde arts-specialist of door een huisarts (maar dan wel met toevoeging van medische verslagen van een bevoegd arts-specialist die de info aangeleverd door de huisarts staven).

11. Het rapport van het Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA) "werklozen tussen wal en schip" (Schepers/Nicaise 2017) pleit voor o.a. een herintegratie-aanbod voor deze doelgroep. Het rapport vermeldt expliciet "de structurele verankering (en uitbreiding) van de W²-trajecten, en/of de uitbouw van parallelle trajecten vanuit de ZIV (bv. versoepeling van de progressieve werkhervatting of invoering van integratiejobs) en in de welzijnssector (sociale activering)."

De structurele verankering van de Werk-zorg trajecten is ondertussen gerealiseerd. Wat de uitbouw van parallelle trajecten vanuit de ZIV betreft willen we eerst en vooral benadrukken dat alle VDAB-dienstverlening die ter beschikking staat van door het RIZIV als arbeidsongeschikt erkende werkzoekenden ook ter beschikking staat van de RVA-doelgroep. Op het vlak van een aanbod aan begeleiding en opleiding zijn er geen verschillen. De verschillen liggen volledig in het uitkeringsstatuut. Binnen de ziekteverzekering is het namelijk mogelijk om inkomen uit loon (of een zelfstandige activiteit) te combineren met (een deel van) de uitkering. Op deze manier kan men een terugkeer naar werk heel geleidelijk opbouwen (gaande van een paar uren per week tot een voltijdse werkhervatting). Als minister zie ik duidelijk de voordelen van een dergelijk systeem voor een deel van de doelgroep. Een uitbreiding van progressieve tewerkstelling naar de door de RVA als arbeidsongeschikt erkende doelgroep kan ik dus zeker principieel en inhoudelijk steunen, maar ligt buiten mijn bevoegdheid.